

FOLKESKOLEN**LØFT** Støtter den tidlige læseindsats

En særlig
håndsrækning
til elever i risiko for
ordblindhed

GYLDENDAL [Læs mere](#)

Debat

Fravær avler mere fravær. Grafik: Emma Suinat.

FOLKESKOLEN

Kjer og Sievertsen: Fraværet nærmer sig niveauet fra pande- miens højdepunkt

Hver femte danske elev har inden for to uger misset mindst én skoledag, skriver Mikkel Giver Kjer og Hans Henrik Sievertsen.

Hans Henrik Sievertsen

PROFESSOR MSO, VIVE - DET NATIONALE FORSKNINGS- OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD

Mikkel Giver Kjer

SENIORANALYTIKER, VIVE - DET NATIONALE FORSKNINGS- OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD

OFFENTLIGGJORT 16.01.2025 - 04:30

Dette er et debatindlæg. Indlægget er udtryk for skribentens holdning.

De nyeste fraværstal fra Børne- og Undervisningsministeriet, som blev offentliggjort i november, har sat gang i debatten. Mattias Tesfaye (S) var skuffet over udviklingen, mens Børns Vilkår brugte ord som "rystende" og "alarmingende".

Tallene viser da også, at hver femte elev i grundskolen i skoleåret 2023-2024 havde mere end 10 procents fravær. Det svarer til cirka 20 skoledage.

Og fraværet er problematisk: Ny dansk forskning bekræfter, hvad lærere og ledere længe har vidst, nemlig at længerevarende fravær fører til dårligere resultater ved folkeskolens afgangsprøver. Det gælder på tværs af hele karakterfordelingen. Det vil sige, at fravær har en negativ indvirkning for samtlige elever, uanset om de ligger i den høje eller lave ende af karakterskalaen.

Fra et forskningsperspektiv er der særligt to aspekter ved fraværstallene, som fortjener opmærksomhed: Uligheden i fraværet og stabiliseringen af det forhøjede niveau.

FOLKESKOLEN

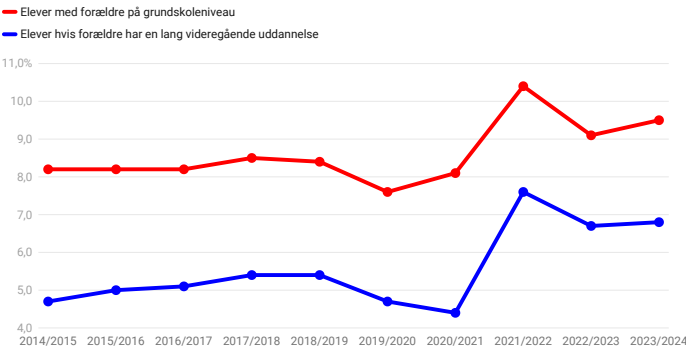
Fravær i grundskolen

En nærmere analyse af fraværstallene, opdelt efter elevernes socioøkonomiske baggrund, viser en vedvarende social skævhed.

Elever, hvis forældre højt har gennemført grundskolen, har gennemsnitligt næsten 50 procent højere fravær end børn af forældre med en lang videregående uddannelse.

Denne forskel er ikke ny, men konsekvenserne af højt fravær rammer elever med mindre uddannede forældre hårdere – både fagligt generelt og karaktermæssigt. Der er ligeledes tale om en udvikling, vi kan observere i for eksempel England og Sverige.

Gennemsnitligt fravær i grundskolen

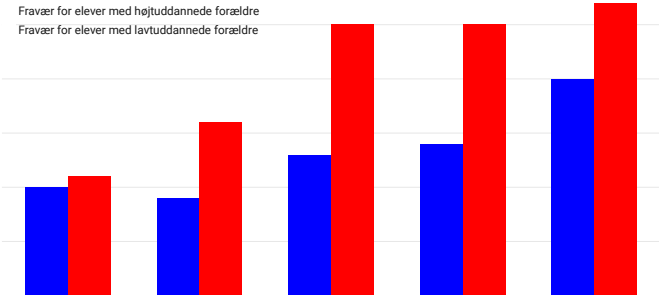
Kilde: Egne beregninger baseret på data fra uddannelsesstatistik.dk - Styrelsen for it og læring
Lavet med Datawrapper

Tallene afslører også, at fraværet endnu ikke er vendt tilbage til niveauet fra før Covid-19. Tværtimod ser det ud til at have stabiliseret sig på et niveau tæt på pandemiens højdepunkt.

Dette mønster er ikke unikt for Danmark. I England rapporteres der om fraværstal, der stadig er dobbelt så høje som før pandemien, om end opgørelsesmetoderne varierer lidt. Sammenlignet med andre nordiske lande skiller Danmark sig dog ud på nogle områder:

Ifølge Pisa-undersøgelsen har mere end hver femte danske elev (20,4 procent) inden for to uger misset mindst én skoledag. Til sammenligning er tallet 9,5 procent i Sverige og 13,9 procent i Norge.

Gennemsnitligt fravær i grundskolen sammenlignet med andre lande

Bemærkning

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Pisa 2022 undersøgelsen. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2024). Pisa 2022 Database. Paris: OECD Publishing.
Lavet med Datawrapper

Vi mangler forklaringer

De kendte forklaringer på fravær – såsom dårligt helbred, mobning, manglende forældre støtte og faglige udfordringer – virker på nuværende tidspunkt ikke til at være tilstrækkelige, hvis vi vil forklare det markante skifte i fraværsmønstre de seneste fem år. Det er især det længerevarende sygdomsfravær, der er steget, hvilket kan tyde på, at Covid-19 fortsat spiller en rolle. Men hvilken? Ny forskning fra England viser for eksempel, at mens fraværet for de yngre elever i dag er tæt på niveauet før pandemien, er fraværet for udskolingseleverne forblevet højt. Samme forskning viser desuden, at elever fra ressourcetsvage hjem havde markant højere fravær under pandemien – og det er ligeledes stabiliseret.

Børne- og Undervisningsministeren har meddelt, at man med folkeskolens kvalitetsprogram vil undersøge langvarigt fravær nærmere. Det er afgørende, for forskning viser, at fravær avler mere fravær.

Vi ved, at elever med højt fravær i udskoling ofte også har et højt fravær allerede i indskoling. Det sker samtidig med, at fravær igen har betydning for elevernes sociale, relationelle og faglige udvikling.

FOLKESKOLEN

Kjer og Sievertsen

Der er rigeligt med udfordringer at tage fat i, når det gælder folkeskolen.

Debattema: Mikkel Olesen Kjer og Hans Henrik Sievertsen: Løbende temperatur på den aktuelle skoledebat og konsekvens for folkeskolelitteraturen for et Børn

Deltag i debatten - send dit indlæg på 400-600 ord til debat@folkeskolen.dk

6 kommentarer

[LOG IND](#)

Hvis du ikke har en kommentarbruger, kan du oprette en nedenfor. Bemærk, at du angive både for- og efternavn, og det er dit navn, ikke dit brugernavn, der vil blive vist ved kommentaren (i øjeblikket beder systemet desværre ikke om fuldt navn - det kan du indsætte her

<https://hyvor.com/account>). Se [Folkeskolen.dk's debatregler](#)

log ind for at kommentere

Nyeste ▾

Mark Skiffard 3 måneder siden

Meget interessant læsning.

FOLKESKOLEN

2020: Reglerne om elevers fravær fra undervisning i folkeskolen trådte i kraft 1. januar 2020. Reglerne betyder blandt andet, at hvis en elev har 15 pct. såkaldt ulovligt skolefravær, kan det føre til, at familien mister børne- og ungeydelsen i et kvartal.

I den forbindelse blev man meget opmærksom på at lærernes indberetninger af fravær nu var til andet og mere end eget overblik og skolens brug. Man kunne derfor forvente, at fraværet kunne se ud til at stige mere fra da af i Danmark, fordi lærerne fik indskærpet at huske at få registreret.

Om fraværet så er problematisk højt eller ej, er en anden diskussion, men måske der reelt har været en mindre udvikling i Danmark end man vil tro ud fra statistikken fra da af og til nu.

👍 0 Svar

Kenneth Mandrup 3 måneder siden

FOLKESKOLEN

steget. Problemet var tidligere, at der gik lang tid, før man fik tastet protokollerne ind. Men man registrede det jo stadig?

Men det er rigtig, at der kom skærper på ulovligt fravær over 15%. Og det er jo en joke? Det gælder jo nærmest kun pjæk, hvis forældrene ikke er klar over det. Ellers skriver de vel bare, at det var sygdom og forglemmelse. Men lærerne fik bare endnu mere travlt.

Bureaukratisk spildtid?

👍 1 Svar

Bine Mathiasen 3 måneder siden

ELLER skyldes fraværet måske, at folkeskolen ikke længere er et rart sted at være? Hverken for børn eller voksne? Moralsk stress til de voksne, dårligt arbejdsmiljø til børn?

FOLKESKOLEN

som mor til 4.

Ikke til lærerne, men folkeskolen.

Alle 4 børn var frem til 5. kl. velfungerende på alle parametre; nu har jeg 3 med alt fra fuld til delvis skolevægring.

Og jeg er færdig med at tale skolen op, og er tilgængæld gået all in på curlingmor.

Jeg vil fortsat påstå, at rammerne i folkeskolen udløser iboende diagnoser og gør raske børn syge.

Der er desperat brug for mindre klasser, færre skiftende voksne, færre fag og mål.

Desperat brug for tid til at bygge fundamenter, både socialt og fagligt. Lige nu skøjter vi hen over det hele, og bilder alle ind, at så bliver vi meget dygtigere.

Jeg ser kun det modsatte ske.

👍 1 Svar

Ib Hedegaard Larsen 3 måneder siden

Det interessante er vel, hvad eleverne foretager sig, når de ikke er i skole? Læser de

FOLKESKOLEN

De spiller on-linespil/gamer med andre elever, der er lige så hooked og afhængig, som dem selv. Her er et uforpligtende fællesskab uden faglige krav og forventninger, som skolen slet ikke kan konkurrere med.

👍 1 Svar

Niels Chr. Sauer 3 måneder siden *(Edited)*

Ib HL: Det kan skolen sagtens (konkurrere med). Men den gør det ikke. I stedet for en skole med glæde, sjov og fællesskab tilbyder den børnene en hektisk kontorarbejdsplads, hvor de kan sidde hver for sig og løse opgaver, der ikke siger dem ret meget.

👍 0 Svar

Kenneth Mandrup 3 måneder siden

Noget af fraværstigningen skyldes vel covid19? Det giver vel sig selv? Covid19 smitter vel fremover årligt og koster nogle dage i sengen. Virus er der jo stadig. Lærere arbejder jo et sted, hvor der nemt udveksles smitte. Noget fravær kan også skyldes eftervirkninger fra covid19, at nogen fx har

FOLKESKOLEN

pandemien, og det satte psykiske spor. Men det er måske en brøkdel. Men en af de største faktorer, tror jeg, er fx ændringen i forældrenes holdning til barnet om at passe skolegang, forældrenes pylrethed og overbeskyttelse ved det mindste.

Børn spørges også om alt for meget i dag. For meget er til diskussion. Vi ser nu konsekvenserne af ændringer i opdragelsen i fraværstatistikken. Så det her kommer til at tage meget tid, før det kan vendes, hvis man bare lader det stå til. Det blir i sidste ende dyrt for samfundet...

👍 1 Svar

Læs den seneste udgave
af fagbladet

FOLKESKOLEN

Om Folkeskolen

- [Kontakt](#)
- [Om Folkeskolen](#)
- [Presseetik](#)
- [Ophavsret](#)
- [Bladarkiv](#)
- [Udgivelsesplan](#)
- [Abonnement](#)

Annoncering

- [For annoncører](#)

Klag over bladlevering

- [Ved problemer med leveringen af fagbladet Folkeskolen](#)

Andre sider

- [Lærerjob.dk](#)
- [Lærerprofession.dk](#)

Nyhedsbreve

- [Nyhedsbreve fra folkeskolen.dk](#)

FOLKESKOLEN

**Vi tager ansvar for
indholdet og er tilmeldt**

**PRESSE
NÆVNET**

Cookies

- [Administrer samtykke](#)
- [Cookiepolitik](#)